

„Občas uděláme chybu.“ Stanjura ke zmatku, který stál miliardy

- CZ24 News | 20. října 2022

ČESKO: Schodek státního rozpočtu na letošní rok dosáhne až 375 miliard korun, daň z mimořádných zisků, která má státu pomoci po příjmové stránce, začne platit v roce 2023, ujišťoval dnes ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) v pořadu Interview ČT24. Uváděl tak na pravou míru chaos kolem zavedení windfall tax, jejíž platnost dnes oznamovali někteří vládní činitelé už pro letošní rok. „Každý z politiků občas udělá v komunikaci veřejně chybu,“ omlouval Stanjura své vládní kolegy.

K podobně vysokému schodku došla i minulá vláda Andreje Babiše. [Moderátorka Světlana Witowská Stanjurovi připomněla, že za to byli tehdy jako opozice velmi kritičtí.](#) „Nemám z toho žádnou radost, ale kdybychom neudělali manévr v lednu a v únoru, kdy jsme výdaje snížili o 80 miliard, tak by schodek byl 450 miliard,“ upozornil, že původní schodek před Putinovým vpádem na Ukrajinu se výrazně podařilo snížit. „Vznikly mimořádné výdaje, s nimiž nemohl nikdo počítat,“ hájil plán letošního rozpočtu.

„V dodatečných výdajích se prostě projevuje vysoká inflace, vysoké ceny energií a další náklady, které vyvolal Putin a jeho válka. To je prostě fakt. A pokud to někdo nechce uznat, tak popírá realitu,“ pokračoval šéf státní kasy.

Státu má s příjmovou stránkou především pomoci daň z mimořádných zisků, spojit ji hodlá s daňovým balíčkem, příjmy z ní mají podle ministra financí sloužit k pokrytí mimořádných nákladů, které bude mít stát na tzv. zastropování cen energií.

Národní rozpočtová rada stejně jako opozice kritizuje vládu za návrh rozpočtu na příští rok především i proto, že v něm kalkuluje s těmito příjmy, pro které zatím neexistuje zákonný podklad. Jim Stanjura opět vzkázal: „Je to realita. Jsem přesvědčen, že než budeme schvalovat státní rozpočet a rozhodovat o tom zákoně jako celku, tak už windfall tax bude schválena, tedy bude existovat zákonný podklad pro těch 100 miliard příjmu,“ uvedl.

Sto miliard je podle Stanjury spíše konzervativní odhad. „Je to odhad méně optimistický, než může být skutečnost. Čekali jsme na to evropské řešení, které má teď dva nástroje. Jeden v původních úvahách nebyl, a sice to zastropování cen u výrobců, všechno nad tu cenu musejí výrobci odvést státu,“ pokračoval ministr financí.

„Když tohle vše použijeme, tak nebudou vznikat tak velké mimořádné zisky, tím pádem výnos toho samotného windfall tax bude nižší. V rozpočtu máme windfall tax i tento odvod. Jsou to dva nástroje, dohromady by měly dát minimálně sto miliard příští rok,“ uvedl.

Odmítal poznámku moderátorky, že by své rozpočtové plány měli „postavené na vodě“. „Nic nemáme postavené na vodě. Víme, jak je velká produkce, víme, jaké jsou zdroje a jaké byly zisky firem, na které windfall tax dopadne, v minulých letech. A z veřejných zdrojů můžeme odhadovat, jaké budou zisky v letošním či příštím roce,“ zopakoval s tím, že výnos může být nakonec vyšší, než je současný předpoklad.

Vicepremiér Marian Jurečka (KDU-ČSL) dnes ráno společně s místopředsedkyní Sněmovny Olgou Richterovou (Piráti) vyvolal zmatek, když oznámil, že se tato mimořádná daň bude počítat i zpětně,

pro letošní rok. Stanjura poté odpoledne ubezpečoval, že tento zákon vejde v účinnost až od 1. ledna 2023.

„Máte pocit, že je komunikace vlády v této věci srozumitelná, jasná a odpovídá závažnosti situace?“ zajímala se Witowská. „Jsem příznivec toho, abychom oznámili rozhodnutí vlády až poté, co vláda skutečně rozhodne. Je to velmi těžké, protože novináři se ptají jednotlivých členů vlády na jejich názory a jaké jsou varianty. Já se tím řídil a až po rozhodnutí vlády jsem oznámil výsledek.“

Myslím, že došlo k nějaké komunikační chybě. Každý z nás, kteří veřejně komunikují – teď mluvím o politicích – občas udělá v komunikaci veřejně chybu. Myslím, že je důležité, co vláda skutečně rozhodla, co navrhne a jak se k tomu postaví,“ vyjádřil se k přešlapu svých vládních kolegů.

Ovšem jak upozorňují odborníci, tato chyba zúčastněné něco stojí. „Osobní PR pirátské poslankyně a lidoveckého předsedy, kteří potřebovali světu tweetovat a zvěstovat kurzotvornou novinu, kterou ovšem neměli vyříkanou s šéfem kasy, připravilo ČEZ o 17,5 miliardy jeho hodnoty, komerčku o 4,2 a Erste o 8,9 miliardy. Dohromady skoro o 31 miliard,“ vyčíslil ekonom Lukáš Kovanda na svém twitteru.

[ZDROJ](#)